



	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-06-18	130	302
Kommunstyrelsen	2012-11-12	232	555
Arbets- och personalutskottet	2012-10-29	235	487

junikf30

Dnr 12.370-008

## Motion om att inrätta maxtak i barngrupperna för stärkt kvalitet

Bilaga:

Särskilt yttrande från vänsterpartiet

### Ärendebeskrivning

Anette Asplund, för kristdemokraterna anför följande i en motion.

Förskolan har byggts ut i mycket snabb takt i Sverige och en stor andel barn tillbringar nu den största delen av sin vakna tid en vanlig vardag i förskolan. År 2010 var 83 procent av alla barn mellan 1 och 5 år inskrivna i förskolan medan motsvarande siffra för tio år sedan var 66 procent. En liknande utveckling har vi sett i Luleå.

De senaste årens politiska beslut om utökat antal timmar i barnomsorgen för alla, om avskaffade dagbarnvårdare och avslag till vårdnadsbidrag liksom ett större antal nyanlända och nyinflyttade barnfamiljer, har satt ytterligare press på förskoleverksamheten i Luleå.

Barnomsorgspolitiken i Sverige har generellt fokuserat på tillgången till förskola, inte kvaliteten i verksamheten. Resultatet har blivit allt större barngrupper, samtidigt som personaltätheten minskat. Som jämförelse kan nämnas att andelen barn per pedagog i Luleå uppgick till 5,6 (2011), jämfört med Umeå 4,9 och Skellefteå 5,1 medan Kommungruppen hade 5,3. Alltså har Luleå flest barn per årsanställd, Skolverkets rekommendation är 5,1. Under perioder då förskolan i Luleå belastas särskilt mycket finns risken att barngrupperna bara fylls på med fler och fler barn. Det är därför en mycket angelägen uppgift att arbeta för att förskolan ska hålla högsta klass.



	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Kommunfullmäktige	2012-06-18	130	303
Kommunstyrelsen	2012-11-12	232	556
Arbets- och personalutskottet	2012-10-29	235	488

junikf30b

De stora barngrupperna riskerar att skapa problem för de minsta barnen, i synnerhet för dem med särskilda behov. Skolverket har vid ett flertal tillfällen konstaterat att gruppstorleken till och med är viktigare än personaltäthet ur kvalitetssynpunkt. Mindre barngrupper är alltid att föredra framför större barngrupper med samma personaltäthet. Skolverket konstaterade redan i sin utvärdering av maxtaxereformen att grupperna på många håll har blivit så stora att det är svårt att bedriva verksamheten enligt intentionerna.

Den kunskapsöversikt som Skolverket tog fram 2001 visar att en gruppstorlek på 15 barn är att föredra. I dag går alltså en majoritet av barnen i grupper som är större än vad Skolverket rekommenderar för att barnen ska utvecklas på ett optimalt sätt. Och med den utveckling vi sett hittills, lär inte barngruppernas storlek reglera sig själva.

#### **Med anledning av ovan anförda föreslår jag kommunfullmäktige besluta**

- att uppdra åt barn- och utbildningsförvaltningen att utarbeta ett maxtak för barngruppernas storlek samt ett riktvärde för personaltätheten i förskolorna i Luleå. Maxtaket och riktvärdet för förskolegrupperna bör baseras på rekommendationerna i Skolverkets allmänna råd.

Kommunfullmäktige beslutar att

- överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning.

#### **Barn- och utbildningsnämndens yttrande**

I Luleå kommun finns beslut om riktvärden på 17 heltidsplatser per avdelning och en bemanning av tre personal per 17 heltidsplatser. Förskolechefen äger ansvaret att planera för gruppens sammansättning och storlek enligt skollagen. Detta kan resultera i att någon avdelning kan ha fler än 17 barn inskrivna och någon annan avdelning färre än 17 barn inskrivna.



	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
<b>Kommunfullmäktige</b>			
<b>Kommunstyrelsen</b>	2012-11-12	232	557
<b>Arbets- och personalutskottet</b>	2012-10-29	235	489

junikf30c

Avdelningar med yngre barn har oftast ett lägre antal barn inskrivna medan avdelningar med äldre barn kan ha fler barn än antal platser. Detta beror på de regler som finns om allmän förskola, vistelse då förälder är föräldraledig samt arbetslösas rätt att nyttja förskolan det vill säga de så kallade "15-timmars - barnen". De dagar "15-timmars- barnen" är schemalagda på förskolan kan antalet barn överstiga antalet platser. Gruppen "15-timmars barn" uppgår idag till drygt 10 % av det totala antalet inskrivna barn.

Statistik från kommunens förskolor visar att antalet inskrivna barn per avdelning har ökat från 17,0 till 17,1 från året 2010 till år 2011. Den statistiken är en "ögonblicksbild" av läget. Mätningen görs en förutbestämd dag, 15 oktober varje år, och kan se annorlunda ut nästa dag.

Skolverkets rekommendationer om en barngrupp på 15 barn är eftersträvänsvärt. Detta gäller särskilt för de små barnen, mellan 1-3 år. I den åldern är identitets- och språkutvecklingen särskilt viktig för senare lärande. Små grupper fyller även behovet för barn i behov av särskilt stöd, eftersom en liten grupp ger möjlighet att tillsammans med vuxna stimulera till kommunikation, lek och samvaro på ett bättre sätt än vistelse i större barngrupper.

Det faktiska förhållandet gällande gruppstorlek stämmer ofta med rekommendationerna från skolverket när man tittar på barnens faktiska närvaro. Detta är en av faktorerna förskolecheferna har att beakta vid gruppansättningen, förutom att något barn har särskilt behov eller att det finns många små barn på förskolan.

Vid Göteborgs universitet pågår forskningsprojektet: "Gruppstorlekens betydelse för barns möjligheter att lära och utvecklas i förskolan". Rapporten kan komma att ge ytterligare vägledning av betydelsen av gruppstorleken i förskolan och detta följs med stort intresse.

Svaret på motionen sammanfattas i följande punkter:

- riktvärdet 17 heltidsplatser per avdelningen finns
- riktvärdet 17 heltidsplatser per tre personal finns



	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
<b>Kommunfullmäktige</b>			
<b>Kommunstyrelsen</b>	2012-11-12	232	558
<b>Arbets- och personalutskottet</b>	2012-10-29	235	490

junikf30d

- förskolechefen ansvarar, i enlighet med skollagen, för organisation av barngruppen utifrån behov och ålder
- marginell utökning av antal barn per avdelning från 17,0 till 17,1 har skett under senaste året

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att

- avslå motionen.

Vid barn och utbildningsnämndens sammanträde yrkar Sari Hedlund (M), Tunde Toth (M), Eva Nilsson (FP) och Samuel Ek (KD) bifall till motionen och reserverar sig mot beslutet.

Annika Sundström (V) lämnar skriftligt yttrande enligt bilaga.

### **Arbets- och personalutskottet**

Barn- och utbildningsförvaltningen föredrar ärendet.

Ordföranden (S) yrkar avslag på motionen.

Anders Josefsson (M) yrkar bifall till motionen genom att riktvärdet för antalet heltidsplatser per avdelning sätts till 15 och att riktvärdet för antalet heltidsplatser per tre personal sätts till 15.

### **Proposition**

Ordföranden ställer eget förslag och Anders Josefssons förslag mot varandra och finner att arbets- och personalutskottet bifaller ordförandens förslag.



	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
<b>Kommunfullmäktige</b>			
<b>Kommunstyrelsen</b>	2012-11-12	232	559
<b>Arbets- och personalutskottet</b>	2012-10-29	235	490b

junikf30e

### **Arbets- och personalutskottets förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att avslå motionen.

---

### **Reservation**

Anders Josefsson (M) reserverar sig mot beslutet.

---

### **Kommunstyrelsen**

Anders Josefsson (M) yrkar bifall till motionen genom att riktvärdet för antalet heltidsplatser per avdelning sätts till 15 och att riktvärdet för antalet heltidsplatser per tre personal sätts till 15 (enligt Skolverkets allmänna råd).

Carola Lidén (C) och Nina Berggård (V) yrkar bifall till motionen.

Thomas Olofsson (FP) stödjer Anders Josefssons förslag.

Ingrid Norberg (S) och Annika Eriksson (MP) yrkar bifall till arbets- och personalutskottets förslag.

### **Proposition**

Ordföranden ställer arbets- och personalutskottets förslag, Anders Josefssons förslag och Carola Lidéns förslag mot varandra och finner att kommunstyrelsen bifaller arbets- och personalutskottets förslag.

### **Kommunstyrelsens förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.



**Kommunfullmäktige**

**Kommunstyrelsen**

2012-11-12

232

559b

**Arbets- och personalutskottet**

junikf30f

**Reservationer**

Anders Josefsson (M), Nina Berggård (V) och Carola Lidén (C) reserverar sig mot beslutet.

\_\_\_\_\_